

[Holger Andersen.]

den store Centrumsfører Dr. jur. Spahn og den nuværende tyske Rigskansler, Senatspræsident ved Kammerretten i Berlin, Dr. jur. Marx, har tilhørt Dommerstanden, har siddet i Aarevis i den tyske Rigsdag, har beklædt de højeste Ministerembeder og er gaaet tilbage til de Embeder, de tidligere har beklædt. Det er bekendt, at dette har været Tilfældet med en Mand som Dr. jur. Spahn i en lang Periode. Han sad som Medlem af den tyske Rigsdag som Overlandsretspræsident først i Kiel og senere i Köln.

Hvad Realiteten angaar, kan jeg derfor ubetinget slutte mig til det foreliggende Lovforslag og anbefale ærede Medlemmer at stemme for det. Jeg kan ikke forstaa, at man for Alvor vil hævde, at Domstolenes Uafhængighed skulde være udsat for Fare ved Gennemførelsen af dette Lovforslag, og der er da heller neppe nogen, der vil paastaa, at Domstolenes Uafhængighed i et Land som Tyskland er udsat for Fare ved de Bestemmelser, som gælder der. Jeg kunde ogsaa nævne Sverige, hvor vi har et saa velkendt Tilfælde som det med Udenrigsminister Baron Marks von Würtemberg, der sad som Præsident for Svea hofrätt og gik tilbage til dette Embede, efter at hans Udenrigsministerperiode var udløbet.

Men hvad Formen for det foreliggende Lovforslag angaar, er jeg i nogen Grad enig med det ærede Medlem Hr. Holstein i den Kritik, han her fremførte. Ogsaa jeg vilde finde, at en Form, der gav Lovforslaget en mere generel Karakter, vilde være i høj Grad at foretrække. Offentligheden har faaet det Indtryk, at det drejer sig om en Lovgivning for tilfældet, ad hoc, og dette er i og for sig meget beklageligt. Jeg hører derfor til dem, der vilde have foretrukket, at der i det foreliggende Lovforslag ikke var sat nogen Frist for Konstitutionsperioden, og det saa meget mere som det dog er en besynderlig Tilstand, man i Øjeblikket har herhjemme, at en Mand som Landsdommer Hammerich ved Søndre Landsret jo ikke har kunnet beklæde sit Embede som Dommer ved de internationale Domstole i Tyrkiet, et hæderfuldt og ærefuldt Hverv, der er tilbudt ham i Henhold til de Bestemmelser, Lausanne-Traktaten indeholdt, uden at han en ganske kort Periode hvert Aar har maattet vende tilbage og pro forma beklæde sit Embede i Sønderborg, da ellers den et-aarige Konstitutionsfrist vilde udløbe.

Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Axel Dam: Da min Partifælle og jeg ved vore Overvejelser af dette Lovforslag og Betænkningen er kommet til de samme Resultater som det ærede Medlem Hr. Holstein, kan vi slutte os til hans Udtalelser. Kun for et enkelt Punkts Vedkommende ønsker jeg at fremsætte min Mening, fordi det er et Spørgsmaal af vidtgaende principiel Interesse. Det er med Hensyn til Anbringelsen af Ansvar. Naar man har Valget mellem at anbringe Ansvar hos en enkelt Person eller et Udvalg, foretrækker jeg absolut det første. Man har oplevet mange Eksempler paa, at en Mand, der ikke har moralsk Mod eller føler sig kompetent til at overtage Ansvar, f. Eks. for Ledelsen af en eller anden Bedrift, gladelig gaar ind i en Bestyrelse for at bære Ansvar sammen med 7 andre, som heller ikke personlig har Mod eller føler sig kompetente til at bære Ansvar alene. Ansvar egner sig ikke til at være et Andelsforetagende (*Holstein*): Det var ogsaa ironisk ment fra min Side.

Vi vil lade vor Stilling til Lovforslaget, altsaa om vi skal stemme for det eller undlade at stemme, være afhængig af det Svar, der maatte blive givet paa de af det ærede Medlem Hr. Holstein stillede Spørgsmaal. Og endelig maa jeg sige, at vort Standpunkt, hvad man end vil tro, er taget ud fra rent saglige Hensyn. Vi skylder ikke Regeringen nogen som helst Støtte eller har nogen som helst Grund til at være den følgagtig, og jeg tror, jeg udsætter mig for mere Kritik ude omkring i Vælgerkredse ved at stemme for Forslaget end at ved at stemme imod det. Hvad skulde saa Grunden være andet end rent saglige Hensyn?

Justitsministeren (Rytter): Man hævder fra Modstandernes Side, at det drejer sig for mit Vedkommende om en personlig Interesse, og at det er derfor, jeg er gaaet saa stærkt i Ilden for dette Lovforslag. Lad os derfor endnu en Gang se paa, hvilken Interesse jeg har af dette Lovforslag.

Hvad den økonomiske Side af Sagen angaar, har jeg, saa længe jeg er Minister, ikke en eneste Øres Interesse af det. Naar jeg ophører at være Minister, har jeg den Interesse af det, at jeg faar en Gage som Retspræsident, der er 136 Kr. 70 Ø. større pr. Maaned, end hvis jeg alene lever af min Pensior. Jeg udfører altsaa det fulde Arbejde som Retspræsident for 136 Kr. pr. Maaned, og dertil kommer, at jeg som Dommer er afskaaret fra en Mængde Hverv,